

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/4 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/4 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/4 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Un fir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 5 cr., a treia oară 5 cr., și umbru de 30 cr. totuși.

Redacția și administrația: Strada Popănei Nr. 76
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia», soc. pe acțiuni.

Deșteaptă-te Române!

OMAGIU PROFUND MEMORIEI SCUMPE A BRAVILOR ROMÂNI, CARI AU CONDUS ÎN
LUPTĂ POPORUL DEȘTEPTAT LA NOUĂ VIEȚĂ.ADMIRAȚIUNE ETERNĂ ENTUSIASTILOR APOSTOLI AI IDEII
NAȚIONALE, CARI PE „CÂMPUL LIBERTĂȚII” NE-AU ÎNSCRIS ÎN ISTORIA
NEAMULUI STRĂLUCITA ZI DE

3/15 MAIU 1848.

VICTIMELOR TIRĂNIEI ȘI MARTIRILOR LIBERTĂȚII VECINICĂ ȘI GLORIOASĂ
POMENIRE, CA VOT SOLEMN DE A ȚINE NECLINTIT LA CREDEUL POLITIC CON-
FIRMAT PRIN JURĂMÎNTUL CELOR 40.000 ȘI SFÎNȚIT CU SÂNGELE ȘI CHINURILE DE
MARTIR ALE ÎNAINȚAȘILOR DE ACUM O JUMĂTATE DE SECOL.

Sus inimile!

Echouri de pe „Câmpul Libertății”.

Comitetul permanent dela 48.

În ședința a doua a marelui adunări dela
Blaj s'a ales un comitet cu sediul în Sibiu,
numit »comitet permanent». El se com-
pune din următorii bărbați:D. D. Episcop Andreiu Șaguna, preșe-
dinte; Simeon Bărnăuș, vicepreședinte; pro-
topopul Moise Fule, protopopul Ioan Moga,
protopopul Ioan Panoviciu, Petru Bădă, al
concipist. Petru Maniu, prof. Avon Pumnul,
concipist. Paul Dunca, P. Nicolau Maniu,
cancelist. A. Papiu Ilarian, adv. Ioan Bu-
teanu, adv. Avram Iancu, cancelistul Ioan
Pîpoșiu, juristul Ioan Pușcariu, prof. Alexan-
dru Bătrăneanu, adv. Nic. Avram Penciu,
cancelist. Gavril Vaida, par. Sava Popoviciu,
prof. Nicolau Balășescu, canc. Ioan Suciu,
Stefan Moldovan, prof. Constantin Romanu,
canc. Vasiliu Tamașiu, adv. Florian Micheșu.Acest comitet a publicat poporului pro-
tocolul adunării dela Blaj, însoțit de un apel,
în care se zice:»Românilor! Aci se așterne protocolul
adunării generale, care s'a ținut în »Câmpul
libertății», 15 Maiu a. c.Acest protocol va fi document la po-
steritate, că Românii din Ardeal încă au în-
țeles spiritul timpului de astăzi, că și pe ei
încă i-a însușit spiritul libertății; procla-
marea națiunii române de națiune de sine
stătătoare e document, că Românii în etern
nu se vor lăpăda de limba și naționalitatea
română; jurământul pus pe »Câmpul liber-
tății», acea lucrare de trei-ori sfântă, cele-
brată sub flamura împărătească și română,
este o legătură prea sfântă, cu care s'a legat
toată națiunea română, cumcă își va apăra
independența statului și nu-și va vinde țeara,
și va apăra naționalitatea și va stăruia până
va dobândi toate libertățile, cari i-se cad,
adeacă: deputați români în dieta țerei Ardea-
rului, direcțorii din sinul seu în toate ramu-
rile administrației cu limba lor română, ca
se aibă unde să se plângă Românii în supă-
rările lor, și să nu fie silți a se plânge tot la
străini, cari li ursec și nu le fac drept.Românilor! Intăriți-vă, armați-vă și ți-
neți unii cu alții, cum se cade se facă frații cei
de un sânge și de o limbă. Dacă nu veți fi
una și la un cuget, atunci nimeni nu vă
poate feri! Pe sufletul protopopilor și al
preoților și a tot clerul zace o răspundere
greă, ca să nu se lăpăde de poporul român
de frică sau pentru interes, cum s'au lăpădat
mulți pe timpul protestantismului, când au
ținut cu Ungurii calvinii și cu unitarii; câtă
jale și supărare a trebuit să fie atunci în po-
porele române părăsite de părinții lor, a
spus și va spune istoria totdeauna. Preoții
au datorita să-i mângâie, să-i înimeze pe
cei-ce scad cu inima, și pe ei să nu-i abată
nici o întemplantare rea dela apărarea și învâ-
țarea popoarelor lor.Să nu se abată Românii dela hotărîrea
lor dela Blaj nici decăt...

Comitetul permanent.

Jurământul dela

3/15 Maiu 1848.

Eu N. N. jur în numele Tatălui
și al Fiului și al Spiritului Sfânt,
Dumnezeului celui viu, cumcă voi fi
pururea credincios Împăratului Austriei
și Marelui Principe Ferdinand I. și Au-
gustei Case austriece, amicilor Maiestă-
ții și ai patriei voi fi amic și inimi-
cilor inimic, cumcă ca Român voi
susține totdeauna națiunea noastră
română pe calea dreaptă și legiuită și
o voi apăra cu toate puterile în contra
ori-cărui atac și asupriri; nu voi lu-
cra nici-odată în contra drepturilor și
intereselor națiunii române, ci voi
ține și voi apăra legea și limba
noastră română, precum și libertatea,
egalitatea și frățietatea; pe aceste prin-
cipii voi respecta toate națiunile ar-
delene, postind egală respectare dela
dinsule, nu voi încerca să asupresc pe
nimenea, dar nici nu voi suferi să ne
asuprească nimenea; voi conlucra după
putință la desființarea iobăgiei, la eman-
ciparea industriei și a comerțului, lapăzirea dreptății, la înaintarea bine-
lui umanității, al națiunii române
și al patriei noastre. Așa se-mi ajute
Dumnezeu și se-mi dea mântuirea su-
fletului meu. Amin!Adunarea dela Blaj
cătră Împăratul.

Maiestatea Voastră!

Pătrunsă de spiritul libertății, ega-
lității și al frățietății, întins astăzi peste
întreagă Europa, și în înțelegere cu
Episcopii ei, cari i-au anunțat încuviin-
țarea din partea înaltului guvernii reg-
nicular regesc pentru începerea unei
conferențe naționale pe ziua de 3/15
Maiu a. c., spre a discuta atât asupra
intereselor sale, cât și asupra interese-
lor patriotice și pentru care preamilit
s'a supus Maiestății Voastre o petițiune
spre preafaltă aprobare, — națiunea
română s'a întrunit în ziua mai sus nu-
mită — din toate regiunile acestui
Mare Principat — în un număr de peste
40.000 la Blaj, s'a declarat și procla-
mat ca națiune de sine stătătoare, și
după încredințare prin jurământ, că va
rămâne vecinic credincioasă Maiestății
Voastre și Înaltei Case de Austria și
că va lucra neîntrerupt, conform intere-
seselor Maiestății Voastre, potrivit in-
tereselor patriei și ale națiunii, — i-a
început consultațiunile și după o cum-
pănire matură și desbateri serioase în
zilele de 4/16 și 5/17 ale aceleiași luni
și-a concentrat cererile ei legitime în
următoarele puncte:1. Națiunea română, întemeiân-
du-se pe principiul fundamental al li-
bertății, egalității și frățietății, cere
autonomia ei națională în privința po-
litică, pentru-ca să valoreze în numele
ei ca națiune română, pentru-ca să-și
aibă în dieta țerei reprezentanții sei în
proporție cu numărul ei, să-și aibă
funcționarii sei în toate ramurile admi-nistrative, judecătorești și militare, de-
asemenea în aceeași proporție, și pen-
tru-ca să folosească propria sa limbă
națională în toate aceste chestiuni și
adeacă atât în legislațiune, cât și în ad-
ministrațiune. Ea cere în același timp
o adunare generală națională în fiecare
an și un comitet național permanent.
Ea cere, ca în actele celorlalte națiuni
existente în Transilvania să fie numită
în limba acestora Români, cum se nu-
mesc ei însuși, ear' nu Olahok și Wa-
lachen.2. Ea cere ca biserica română,
fără osebite de confesiune, să fie li-
beră, neaftrătoare de nici una dintre
celelalte biserici și egală în toate drep-
turile și privilegiile cu celelalte biserici
din țeară. Ea cere reînființarea metro-
poliei (archiepiscopiei) române și a si-
noadelor anuale, conform dreptului
vechiu, care se stee atât din deputați
din cler, cât și din deputați mireni, ear'
episcopii români să fie în aceste si-
noade liber aleși, fără candidare, prin
majoritate de voturi. Dacă episcopii
celorlalte națiuni și confesiuni vor ave-
pe viitor, ca reprezentanți ai bisericilor
lor, loc și vot în dieta țerei și dacă
capitulurile acestor diecese vor fi repre-
sentate acolo, atunci națiunea română
cere aceleași drepturi pentru episcopii
ei și senatele ei bisericesti.3. De vreme-ce națiunea română
a ajuns la conștiința drepturilor in-
dividuale ale omenirii, ea cere neamînata
desființare a robotelor, fără nici o des-
păgubire din partea țeranului ce are
să fie emancipat, atât în comitate, dis-
trict și scaune, cât și pe teritoriul con-
finiului militar. Dinsa cere totodată și
desființarea zecimei ca a unui mijloc de
contribuțiune nedrept și stavilitor pen-
tru economia țerei.4. Ea cere desființarea tuturor
asociațiunilor și corporațiunilor comer-
ciale privilegiate (țehurilor), prin urmare
desăvârșita libertate industrială și co-
mercială.5. Ea cere desființarea vămilor
și a tuturor celorlalte stavile din caleacomerțului cu țările vecine, apoi des-
ființarea contribuțiunii îndoite pentru
vite, care, din pricina lipsei de pășune
în interiorul țerei, se face în învecina-
tele principate dunărene.6. Desființarea zecimei asupra
metalelor cari se exploatează în patrie,
și aceeași îndreptățire atât a metalur-
gilor cât și a urbaniilor, întru-cât pri-
vește măsurarea teritoriului pentru mine.7. Perfecta libertate a cuvântu-
lui și a presei, fără nici o depunere de
cauțiune din partea tipografului sau a
autorului.8. Garantarea libertății indivi-
duale, a dreptului de asociere și de în-
trunire.9. Procedura publică și verbală
în justiție și curți cu jurați (juriu), în
procedura judecătorească penală.10. Înarmarea generală a popo-
rului sau gardă națională românească,
și desființarea miliției grănițerești. Până
la realizarea acestora însă, grănițerii să
păstreze serviciu în proporție cu ve-
chiul lor număr de locuitori și să-și
aibă propriii lor ofițeri naționali.11. Numirea unei comisiuni mixte
pentru cercetarea și deliberarea tuturor
plângerilor populațiunii rurale privitor
la procesele agrare, silvice și teritoriale,
și aceasta atât în comitate, districte și
scaune, cât și pentru teritoriul confiniu-
lui militar.12. Egala dotare a preoției sale
cu aceea a celorlalte confesiuni, și clă-
direa residențelor episcopicești și a bi-
sericilor catedrale din visteria statului.13. Înființarea de școli națio-
nale românești în toate comunele ru-
rale, tirgurile (opidele) și orașele, în-
ființarea de institute tehnice, de se-
minarii pentru educațiunea preoției,
precum și înființarea unei universități
naționale românești și dotarea acesteia
din tesaaurul statului în proporție cu
popolațiunea contribuabilă, ap-
tul de alegători pentru întreg
nalul didactic și desăvârșita lib-
rărie școlară.

14. Purtarea deopotrivă a sarcinilor publice în proporțiune cu proprietatea fiecărui locuitor al țării, fără excepțiune, și totala desființare a tuturor privilegiilor.

15. Ea cere ca într-o adunare generală constituantă, alcătuită din toate națiunile Transilvaniei, să se redacteze o nouă constituțiune întemeiată pe principiul fundamental al libertății, egalității și fraternității, deasemenea, pe baza aceluiași principiu fundamental, codice nou de legi pentru toate ramurile legiului civile, penale și comerciale.

16. Națiunea română cere, ca celelalte națiuni conlocuitoare să nu pună la nici un cas în discuțiune chestiunea uniunii Transilvaniei cu Ungaria, câtă vreme națiunea română nu se va fi constituit și organizat și cât timp dinsa nu va avea în casa legislativă voturi deliberative și decisive; la dimpotrivă, dacă dieta țării ar intra în discutarea și deciderea acestei chestiuni, națiunea română protestează în contra ori-cărui concludus adus de nobis și sine nobis.

Aceste sunt, Maiestate, dorințele legitime ale națiunii române. Ea roagă deci pe Maiestatea Voastră sfințită împărătească, să acorde aceste dorințe cu atât mai virtuos, cu cât ele sunt potrivite cu timpul de azi, juste și legitime și sunt de o importanță supremă pentru menținerea păcii, ca și pentru întemeierea bunăstării scumpei patrii; și întru-cât ele stau în legătură cu propunerile împărătești emise de Maiestatea Voastră imperială către cea mai apropiată viitoare dietă provincială a Transilvaniei, să ordone părintește, ca înaintea tuturor celorlalte chestiuni să se pună în discuțiune chestiunea națiunii române. De altfel promițând sărbătorile eternelle, neînfrântă credință și devotațiune Maiestății Voastre imperiale-regale, sîntem:

Blaj, 17 Maiu 1848.

Ai Sfințitei Voastre Maiestăți prea aplecați supuși

Ioan Lemény m. p.,

Episcop de Făgăraș.

Andrei Șaguna m. p.,

Episcop greco-uniun în Transilvania și president al adunării.

Simeon Bărbuțiu m. p.,

vicepresident al adunării.

George Barițiu m. p.,

vicepresident.

A. Treb. Laurian m. p.,

secretar.

Ioan Popasu m. p.,

secretar.

Petru Man m. p.,

secretar.

Iacob Bologa m. p.,

secretar.

Ioan Brănuț m. p.,

secretar.

Din discursul lui Bărbuțiu.

— Fragmente. —

Frații Români!

Cine să nu se închine înaintea înălțimei omenești, când se uită în această adunare marească, care face să salte de bucurie inima fiecărui Român bun și înșuflă respect și spaimă celor care nu vor libertatea oamenilor, și urse pe Români!

Cine va mai pute zice, că Românul nu dorește o stare mai fericită, că pe el nu-l mișcă nici versul cel dulce de libertate, nici chiar sentința de moarte, care i-se prepară în adunările ungurești?

Cu judecați, fraților! Adăcă presimțesc rândunelele apropierea verei și a iernei, și animalele furtuna cea grea, și dacă unii oameni își spun mai înainte chiar și oara morții, o gînte întregă sînt nu presimțind pericolul ce i-se amenință, un popor întreg sînt stee nemîșcat ca peatra, când îi bate ora fericirii, și se tacă ca un surd și mut, când i-se trage campana de moarte?

Aceasta ar fi un lucru contra naturii și de tot cu neputință; inima Românilor a bătut totdeauna pentru libertate, și ea îi vedem și acum cu multă bucurie cum s'au deșteptat, și cu ce unime minunată s'au legat, că nu vor mai suferi, că s'îi calce în picioare alte națiuni; ei se adunară cu cuget de a-și vindica drepturile, care le usură Ungurii. Săcui și Sași de cente de ani, și ca s'își apere de perire viitoare acel drept nelustrabil de care nici Gotul nu cotea a se atinge, cel sălbatic, nici Turcul necredincos, acum cei Unguri liberali ne-o spun vor s'îi iee astăzi, în epoca fraternității.

Și cine să nu se miște acum, care popor să nu se aprindă de acest spirit dumnezeesc, ce anunță căderea servitutei la toate popoarele, renașterea Europei prin libertate?

Ca s'îmi pot da părerea, cum se ese odată gîntea noastră din acest labirint, în care o au bîgat Ungurii înainte cu vre o 900 de ani, și tot mai mult o facălesc, Vă rog, fraților, dați-mi voi, ca s'îmi spun mai înainte pe scurt raporturile Românilor cu Ungurii, de când sînt sub domnirea ungurească, pentru-că eu consider pe două popoare ca pe doi oameni; precum doi oameni nu se pot ajuta unul cu altul, dacă nu-și cunosc lipsele, nici nu se pot feri unul de altul, dacă nu-și cunosc firea și caracterul, chiar așa vin de a se considera și două popoare.

Dați-mi voi ca să arăt, ce legătură este între naționalitatea și libertatea, cultura, chemarea și toată viața unui popor, ca de aci să cunoaștem, ce s'îi judecăm de libertatea aceea, ce ni-o promit Ungurii, preț pentru naționalitate.

O! de v'ar face cuvîntul meu, ca așa să simțiți cei 944 de ani ai umiliei Românilor, cum simte servul o zi de domnesc, în care a lucrat de dimineață până seara flămînd, ars de sete și bătut!

O! de v'ăți înfiora de această leșinare lungă a națiunii noastre, ca-și-cînd ar fi căzut numai ieri la rădă Căpușului, domul nostru Ghecu!

Atunci eu sper, că la lumina istoriei și libertății va peri și năluca uniunii, cum piere negura dinaintea soarelui, acea năluca, ce ne amenință moarte națională după o leșinare îndelungată. Ear' experiența părinților noștri cea de 1000 de ani ne va arăta, ce cere astăzi dela noi onoare națiunii române ne va înveța totdeauna ce s'îi facem, ca s'îi punem fundament sigur la fericirea gîntei noastre pe viitor!

Să ne întoarcem acum dala aceste legi și instituțiuni de jale pentru popor și de rușine sempiternă pentru aristocrația ungurească, să ne întoarcem către acel mormînt, ce se numește *Aprobata și Compilata*, în care zace națiunea noastră în Ardeal; s'îi culegem oare-cîte flori galbene din florile morților, care cresc pe acest mormînt înfiorător, ca s'îi le dăm Românilor, care vreau să vîndă limba și naționalitatea română pentru bunăstățile națiunii ungurești, să-și pună cocardă la piepturi întru aducerea aminte, că au conlucrat la îngroparea națiunii lor înșuși.

Știți, că Ungurii, mai ales de 12 ani încoace i-au propus, ca s'îi topească întru-na pe toate națiunile cele de sub coroana ungurească și s'îi facă din toate numai o națiune tare și mare și un rege tare și mare unguresc.

Aceasta e un lucru foarte mare, bine s'îi ne însemnăm, că e întru adevăr mai mare decît toate victoriile lui Atila și ale lui Árpád, pentru-că acestia au supus cu puterea niște popoare blînde și le-au ținut în ascultare tot cu puterea, până-ce se stînsă ei; după perirea lor națiunile acestea au rămas cu datele, cu limba și cu religiunea lor, căci acei cuceritori barbari aveau lipsă numai de brațele, ear' nu de limba națiunilor subjugate, de avere, nu de religiunea și datinele lor naționale.

De tot altmintearea cugetă Ungurii din zilele noastre. Acestia au sîlit, că Atila și Árpád, S. Stefan și Mathia Corvinul au făcut rău, de ce nu i-au ungurit pe toți locuitorii Panoniei și ai Daciei și de ce au lucrat ei după principiul „*regnum unius linguae imbecile est*”.

Așadar' Ungurii de astăzi de oare-căți ani încoace lucră la ungurirea Schiilor, Românilor și a. cu o înșelăciune, care ar produce fapte demne de mîlărie omenei întregi, când ar pune atîta osteneală pentru-ca s'îi introducă libertatea cea adevărată nu numai la națiunea ungurească, ci la toate națiunile, de a căror egalitate nu vor să steie nimica.

În ce chip se apucă un econom bun cu toți fierarii și domestici de cultura agriilor sei, împarte lucrul la toți, le dă mijloacele cele de lipsă și stă de ei, ca s'îi se poată bucura la timpul seu de un cules bun, de un secerat mînos; așa s'au apucat și Ungurii cu toate puterile de lucrul lor, ca s'îi facă Unguri pe toți.

Dieta Ungariei dela 1836 puse lege, ca s'îi se ducă ungurește toate negoțele administrației publice și s'îi se bîga limba ungurească în toate școalele din Ungaria; jurnalele ungurești din ambe patriile ungurești, — așa numesc ei Țeara-Ungurească și Ardealul, — lătesc de mult planul unguririi pretutindenea, înveșă pe toate națiunile, că nu e salutare întru alt nume, afară de cel unguresc.

De este vre-un Român aci de față, care n'ar fi citit gazeta de Pesta („*Pesti Hirlap*”), pentru acela mai repețesc, că de când încep a eși această gazetă, redactorul ei Ludovic Kossuth strigă neîncetat cu versul tunetului către toți Ungurii:

„*Să prosperăm, să prosperăm, să ungurim pe toți Croații, Români și Schiile, că de nu perim!*”

În ce chip se repede un torent din munte după frîngere de nor, destrădăcinează arborii, ucidă oameni și vite, spață sîmănături și sate, duce și răstoarnă tot: așa se repezi acest bărbat în contra națiunilor neungurești și cu atîta furie amenință, că le va sfîrși și nu va suferi „în secula seculorum” ca s'îi facă mîcare înveștături morale în limba națională prin seminarele lor, înecă comitele Széchenyi, cel dintîiu apostol al unguririi, e constrîns a-îi dumeri furia și a-îi striga: „*ne kétségbeesés tüzével, vassal, hanem vegyük be az alkotmány szantai közzé, h'gy ökis vegyenek minket magunkba, tudnillik nyitvitetek*”, adică: „să nu-îi constrîngem cu fuc și cu fer, ci s'îi recepem în constituțiune, ca și ei s'îi se recepă pe noi, adică limba noastră”.

Nicolau Westé anyi di stat Ungurilor, ca numai acei Români s'îi capete drepturi de cetățean, cari se vor face Unguri, și îi pare rău că Ioan Bob, episcopul Românilor, a făcut toate fundațiunile sale în interes național.

Așa cugetă și lucră toată nobilimea cea înaltă. Ce s'îi zic de corifeii inteligenței Ungurilor? Uaui din cei mai renumiți înveștăți ungurești, scriind memorie despre *apărarea pruncilor mici arată, că lăfărea limbii ungurești peste toți locuitorii țării e mai înainte decît libertatea și fericirea țării*.

„Faceți ca să vorbească ungurește toți locuitorii țării”, — strigă atunci acest Ungur înveștat — „atunci eu nu voi cere dela voi ca grație libertății și fericirii țării”.

Altul provoacă mai an pe episcopii Românilor de-a dreptul, ca s'îi se apuce numai decît de traducerea cărților bisericești de pe limba română în cea ungurească, ca s'îi se bîga în biserica Românilor. Cine s'îi nu fi auzit, cum ferb și cum se frămîntă Ungurii de oare-căți ani, ca s'îi facă școale *apărătoare de prunci*, în care s'îi se ungurească mai înainte pruncii Românilor, înveștăd limba ungurească dela 2 ani până la 7, apoi în vre-o douăzeci de ani s'îi se ungurească satele și comunitățile române pe calea aceasta?

Care Român nu știe, că înainte cu șase ani se acceptă planul unguririi și de către dieta din Cluj, și se făcî proiect de lege, ca s'îi se pună restimp de 10 ani națiunilor neungurești, ca s'îi învețe ungurește, pentru-a după aceea vor curge toate în limba ungurească.

Fiindcă națiunea, ajungînd la cunoaștința libertății, de aci înainte nu se mai poate purta ca servitoarea altor națiuni; ci va a se ține și a se purta ca o națiune liberă: „*mi-se vede a fi de lipsă, ca obligațiunea aceasta și cu jurămintă făcă s'îi se întîrească, adică: adunarea s'îi depună jurămintă în numele a toată națiunea, că nici-odată nu se va lăpăda de naționalitate-și; ci o va apăra în etern cu puteri unite în contra tuturor dușmanilor și pericolelor și cu puteri unite va lucra pentru viața, onoarea, cultura și fericirea ei în toți timpii viitori*”.

Jurămintă aceasta nu este decît *simbolul uniunii*, cu care i-a legat ma'rea natură pe toți fiii națiunii noastre atunci, când le-a dat aceeași limbă, arătîndu-le, că precum s'îi dat unii cu limba, așa se cade să fie unii și cu inima la toate lucrurile, cari s'îi dat spre luminarea, libertatea și binele națiunii.

Precum am arătat, națiunile conlocuitoare tot cu uniunile i-a stricat pe Români, odată cu uniuni politice, apoi cu uniuni religioase, și Români au făcut totdeauna aceea eroare mare, că nu s'au unii între sine, ci, spre căderea națiunii noastre, cu străinii; aceasta nu trebuie să mai fie, precum nici aceea, că desfăcîndu-se adunarea, s'îi se desfacă și această unire frățască, care o sîrbîm astăzi cu atîta pompă și cu atîtea argurii ferici, pentru-că libertatea nu se poate revindica numai întru o adunare; și revindicîndu-se, trebuie apărută și conservată în toate timpurile, așa-lară și unirea focă trebuie să înflorească totdeauna între Români, ca mijlocul cel dintîiu al revindicării și conservării libertății naționale, a cărei lipsă nu o poate plini nici un mijloc altul fără uniune.

De aci se cunoaște necesitatea, ca adunarea s'îi se lege sărbătorește cu jurămintă în numele a toată națiunea, că precum e unită astăzi la un scop în această adunare, așa va rămîne unită în sempitern:

va apăra existența și libertatea și va lucra pentru cultura și fericirea națiunii întregi cu puteri unite; uniunea întărită întru acest chip, va forma o putere națională, care va câștiga respect națiunii române și înaintea acelor, cari până acum n'au recunoscut nici o obligațiune către Români.

(Aci strigă mai mulți din adunare: „Dar' s'îi ne unim, s'îi nu mai fie unii și neunii între Români!”)

Fraților! S'îi nu cugete cineva, că aș înțelege uniune dogmatică confesională, religioasă, prin uniunea de care vorbesc.

Scopul meu nu e a chema pe Români la uniune confesională, ci la uniune națională, cu care au fost unii între sine Români și atunci, când nu erau pe pămînt formele religiunilor celor de astăzi, și vor fi și când nu vor mai fi aceste.

La această uniune îi chem eu pe Români cu toată seriozitatea, pentru-că sînt convins din profundul inimei, că națiunea română nu s'îi dănat aici, ca s'îi se facă unită sau neunită, ci ca s'îi se facă liberă înainte de toate, apoi *cultă și fericită*; libertatea însă nu e legată, nici se cade a fi legată de o religie sau de alta, ci trebuie să fie comună tuturor religiunilor: cel-ce leagă libertatea de religie, n'are idea nici de libertate, nici de religie și merită compătîmire, ca un fanatic rătăcit, sau dispreț, ca un om răutacios.

Care fiind așa, fraților! dați s'îi mai aruncăm încă odată o căutătură peste zilele națiunii noastre, de când leștește sub domnirea ungurească; dați s'îi reculegem cu mîntă încă odată, deși este lucru trist și duros, cum i-au asuprit și cum i-au hăjorot Ungurii pe Români cu legile, care sînt destinate dela natură spre apărarea oamenilor; cum s'îi au unit cu toate gîntile asupra lor; cum i-au privilegiat asupra națiunii noastre și pe Sași și pe Sîrbi și pe toți, ca s'îi se poată veniul asupra Românilor și acolo, unde nu le ajung dinții cei răutăcioși; cum i-au oprit dela școale, ca s'îi rămîna orbi; dela dirigători, ca s'îi n'ăibă apărători; pe cari nu i-au putut etrica cu uniuni politice, i-au înălăcit cu uniuni religioase; și acum, când se anunță libertatea la toată lumea, ei ne anunță stingerea de tot.

Așa fraților! închipuți-vă încă odată, că această mie de ani a tirăriei ungurești e numai o zi în viața cea dureroasă a națiunii noastre; închipuți-vă, că dimineața ne-au bîgat în j-g, toată ziua ne-au mînat, și acum când veri seara ca s'îi repausăm, numai pentru aceea ne iau jugul de pe cerbici, ca s'îi ne omoare. Care națiune de pe pămînt nu s'îi ridica dela mic până la mare, când i-ar vedea numărate zilele vieții? *Libertatea ori-cărui popor e bunul lui cel mai înalt, și naționalitatea e libertatea lui cea din urmă*: ce preț mai are viața lui, după-ce i-a perdat tot, care îl face demn ca s'îi mai fie pe pămînt.

În mîna acestei adunări e pusă viața și moartea, soarta prezentă și viitorul, nu al unui om, ci al unei națiuni întregi: ce va răsună adunarea înaintea națiunii, lumii și a posterității, când ar subarbie sentința de moarte asupra națiunii sale?

Deci, fraților! nu vă uitați la pretenșiunile Ungurilor cele nedrepte, nici la acei puțini înșelați și înșelători dintre noi, cari, în speranța loșilor, ce s'îi acceptă în împărăția ungurească, țin cu Ungurii și zic, că apără osoara și salutea națiunii noastre; considerați, că acestia sînt datorii a lătra pentru osul ce li-l aruncă străinii, ca s'îi latre pe frații lor și s'îi muște pe națiunea și pe mama lor înșuși; fărîți-vă de ei căci nu sînt Români.

Căutați la această mulțime de Români, cari strigă în numele a toată națiunea: *să nu ne ducem la masa libertății ungurești, căci bucatele ei toate sînt învențiate*; s'îi nu vindem țeara și limba, căci perzîndu-se odată nu se mai pot, căștiga; *unii vîi cu poporul toți, preoi, nobili, cetățeni, ostai, înveștați, și vîi consultați cu un cuget asupra mijloacelor revîinerii naționale*, pentru-că toți s'îi datem fii ai aceleiași mame și cauza este comună; țineți cu poporul toți, că s'îi nu rădăciți, pentru-că poporul nu s'îi abate dela natură, nici nu-l trag străinii așa ușor în partea lor, cum îi trag pe unii din celelalte clase, cari urlă împreună cu lupii și sfîșie pe popor dimpreună cu acestia; nu vîi abateți dela cauza națională de frica luptei: cugetați, că alte popoare secolii s'îi luptat pentru libertate.

Însă când vîi se va pară lupta cu neputință, când se vor ridica greutăți asupra voastră ca valurile mării turbate asupra unei năi, când va deslega principiele întunerecului pe toți necurațiți și i va trimite ca se rupă legăturile frăției voastre și se vîi abată dela cauza și amorea gîntei noastre la idoli străini: aduceți-vă aminte atunci, cu cătă înșufășire și bărbăție s'îi luptat străbunii noștri din Dacia pentru existența și onoarea națiunii noastre, precum ne-a lăsat scris Bonfiniu cu aceste cuvinte: „*Colonias Legionerque Romanas inter barbaros obrutas, Romanam tandem linguam redolere videntur, et ne omnino eam deserant, ita reluctantur, ut non tantum certasse videntur. Quis enim avidius Sarmatarum inundationes et Gothorum, item Hunorum, Vandalorum et Gepidarum eruptiones, Germanorum excursus et Longobardorum, si bene supputarit, non vehementer admiretur, servata adhuc inter Dacos et Gatos Romanas linguae vestigia*”, adică: „*Coloniile și legiunile romane, copleșite de barbari, țin încă limba română, și ca s'îi nu o peară*”.

atît se luptă de tare, încât se pare că nu s'îi bătut atît pentru tinereia vieții, cît pentru păstrarea limbii Căci computănd bine desele inundațiuni ale Sarmatilor și ale Goților, apoi erupțiunile Hunilor, Vandalilor și ale Gepizilor, incursiunile Germanilor și ale Longobarzilor, cine nu se va mira foarte, că încă s'îi ținut urmele limbii romane între Daci și Goți”.

Așa, fraților! aduceți-vă aminte atunci, că vîi strigă din mormînt străbunii noștri: *Filior! noi încă am fost nu odată în împrejurări grele, cum sînteți voi astăzi, noi încă am fost încunjujați de neamici în pămîntul nostru, cum sînteți voi astăzi, și de multe ori am suferit doară și mai mari rale decît voi; fost-am cu Goții, dar' nu ne-am făcut Goți; fost-am cu Hunii, dar' nu ne-am hînit; fost-am cu Avarii, dar' nu ne-am avarit; fost-am cu Balgarii, dar' nu ne-am bulgărit; cu Rușii, și nu ne-am rusit; cu Ungurii, și nu ne-am ungurit; cu Sașii și nu ne-am nemțit*.

Așa este, filior! nu ne-am ungurit, nu ne-am rusit, nu ne-am nemțit, ci ne-am luptat ca Români pentru pămîntul și numele nostru, ca s'îi vîi lăsam vouă dimpreună cu limba noastră cea dulce ca cerul sub care s'îi născut; nu vîi nemțiti, nu vîi rusiti, nu vîi ungurisați nici voi, româneci credincioși numelui și limbii voastre, apărăți-vă ca frații cu puteri unite, în pace și în războiu; vedeți cum ne-am lăpat noi pentru limba și romanitatea noastră: lăptați-vă și voi și le apărăți ca lumina o hlor voștri, până-ce se va restaura Capitolul și va trimite la voi senatul și poporul roman pe Traian cu legiunile peste Danubie, ca s'îi înecoroneze cu laurul nemuririi pentru constanța și bărbăția voastră!

O STROFĂ DIN 48.

— Din poesia „La frații mei Români.” —

Plecați genunchii voștri întru morminte și țîrna străbunească ferbinte-o sărutați. De-a lor curaj, virtute, aduceți-vă aminte și voi patriotismul de-acolo-îi înveștați!

Un filo-român.

1848.

Cronica anului.

Cluj 14 Maiu.

În zilele aceste a sosit în Clujul regesc în privința deschiderii dietei din Transilvania. „*Erd. Hir.*” aduce și textul în ungurește, însă fără a aminti că textul original e cel latinesc. Regele demandă să se deschidă dieta în 29 Maiu, dar' nu cuprinde numai cele trei puncte cugetate de clujeni, ci încă și altele 4. Punctul 6 se referă la Români; M. Sa voește să se aducă legi privitoare la naționalitatea și religiunea Românilor, cari olocuesc o parte mare din acel principat. Ungurii sînt foarte iritați, căci rescriptul regesc nu este compus după gustul lor.

(Gaz. de Trans.)

Cluj, 14 Maiu.

Ziarele maghiare de aci susțin, că „*birocracia*” săsească stă în legătură cu cea din Viena. Planul lor e să împedecă uniunea cu ori-ce preț. Notabilitățile maghiare de aci s'îi hotărît a îndopa cu daruri, mai cu seamă pe Români, ca pe cei mai periculoși inimi ai uniunii.

(Gaz. de Trans.)

Italia (Cămpul luptei), 14 Maiu.

Generalul Radetzki cere nou ajutor: Generalul Nugent, care avea să se întâlnească cu Radetzki, a depus comanda și s'îi reîntors la Görtz, pentru-ce? nu se știe.

(Gaz. de Trans.)

Neapol, 14 Maiu.

S'au deschis camerele legislative, dar' deputații n'au voit să pună jurămintă după formula prescrisă de regele. La 3 ore și 1/2 d. ameazi ministerul a demisionat. Deputații pretind dela rege garanțele promise în scris. Regele a promis pe 15 Maiu. Noaptea a sosit o trupă mare în cetate, care s'îi încăierat cu garda cetățenească. Pe dimineață a sosit 20.000 de soldați cu 18 tunuri. Bătălia începe. Și s'îi încins o luptă groznică, care a durat până seara târziu. Mulți soldați au rămas morți! Apoi s'îi repezit asupra cetății Lazaronii și s'îi început un măcel teribil; femei, copii, Angli, Francezi, toți au fost aruncați pe săbii, în fine s'îi dat plumb tuturor pe cari i-au mai aflat cu armă în mîna. Vre 500 de inși legați au fost puși pe corăbii. Apoi s'îi început bombardarea orașului și mai cu seamă a palatului regesc din partea Francezilor, până regele s'îi aflat silit a desființa garda cetățenească. Dala Calabria se apropie 40 mii de soldați spre Neapol.

(Oester. Zig.)

Pesta, 14 Mai.

Palatinul Stefan pentru parlamentul din Frankfurt trimite doi deputați cu plenipotență. (Kerékgyártó: Nev. napok).

Brașov, 15 Mai.

În jurnalul săsesc din Brașov a ieșit un articol în favoarea uniunii vârsându-și veninul asupra Românilor zicând, că din ridicarea Românilor în naționalitate ar isori multe necazuri. (Gaz. de Trans.)

Paris, 15 Mai.

Vr'o 200 mii de locuitori au mers înaintea palatului unde se ținea adunarea națională să pretindă intervenție în Polonia și Italia. Soldații nu i-au putut împrăștia. În urma acesteia atât adunarea cât și guvernul se desființează. S'a denuțit un nou guvern provisor, dar' garda națională pe toți i-a prins și i-a băgat în temniță.

Viena, 15 Mai.

Împăratul fuge la Innsbruck. Slavonii au scos la cale votul general.

Pesta, 15 Mai.

În Agram s'a ars fotografia palatinului Stefan și a miniștrilor maghiari pe lângă acoardele unei — Katzenmusik. Iellacici conchiamă adunare pe 5 Iunie. (Kerékgyártó: Nev. napok).

Sibiu, 14 Mai n.

Marea sărbătoare națională — căreia dedicăm aproape întreg numărul acesta — ne găsește într-o situație gravă din cale afară. Dacă privim la noi, cesti subjugăți, ca și peste munți la frații liberi, aceeași priveliște tristă ni-se oferă. Pretutindena urmele patimilor mari, ura, a pimei răutate și oarba neunire.

A caracteriza mai pe larg și a trata mai cu deamănuntul toate, câte s'au pus la ordinea zilei ne este cu neputință, și inima ne repugnă.

Pietatea față de trecut și solemnitatea zilei ne impune tăcere. De am vrea, nu putem și de am pute nu vrem să vorbim; nici despre volnicile la cer strigătoare ale guvernului, nici despre slăbiciunile noastre îngrozitoare, cum apar și din circulațiile episcopicești, nici despre funestele urmări ale urilor grozave, cari rod de atâta timp la inima cauzei naționale....

Azi un singur gând ne preocupă și o singură dorință ne mistue: am vrea și am dori să reînviem, să reînviem în toate sufletele românești *spiritul* marilor noștri bărbați dela 48: *inbirea ardentă de neam* și dorul nesfârșit al *unirei frățești* între cei de un sânge, de o limbă și — de o soarte.

Să ascultăm deci glasul acestei mărețe zile; să prindem cu urechile sufletului *echourile* ce ne vin prin cursul vremii de pe „*Câmpul libertății*”; să medităm asupra lor, cu inimă curată și liberă de ori-ce patimi — și să facem, să lucrăm, să procedăm în consonanță.

Răsboiul ispano-american.**Învingerea Spaniolilor.**

Știrea cea mai sensibilă, ce ne vine din America, vestește o *învingere a Spaniolilor la Cienfuegos*. Din *Havanna* se depeșează, că mai multe vapoare americane au atacat orașul Cienfuegos. Vapoare mai mici, pe bordul cărora se aflau soldați și tunuri, s'au apropiat de port, dar' au fost respinse de pușcăturile bateriilor spaniole. Americanii s'au retras și au voit să străbată pe un râuleț în sus, dar' și aici au fost respinși și alungați. Lupta a durat mai mult de 8 ore și a fost înverșunată. Americanii au suferit mari pierderi, având mulți morți și răniți.

Deodată cu Cienfuegos Americanii au început a bombardarea orașului *Cardenas*. Șese vapoare au părăsit în port și au deschis un foc violent asupra fortificațiilor. Două canoaniere spaniole au întimpinat atacul Americanilor; una din ele a fost nimicită, ear' ușa a suferit stăcaciuni. Un proiectil de al Spaniolilor a explodat pe bordul vaporului american *Windslow* și a rănit și omorât mulți matrozi. Incercarea Americanilor de a debarca n'a suferit nici la Cardenas, fiind respinși.

Întreprinderea lui *Dorst* de a da ajutor și muniții răsculaților, n'a izbutit. Vapoarele americane se întorc la K-y-West cu mulți morți și răniți.

Flota spaniolă.

Unde e flota spaniolă? Aceasta e întrebarea ce i-o pune azi toată lumea, dar' care neliniștește cu deosebire pe Americani. Nimenea nu crede, că ea se află în Cadix. Guvernul Uniunii trage la îndoială știrea, că flota spaniolă e la Cadix, dar' pentru aceea nimenea nu știe unde este. Se zice,

că flota, conform ordinului, ce are, se află pe largul mării și Americanii mersu să tem de surprinderi neplăcute. *Bombardarea New-Yorkului* — aceasta e idealul Spaniolilor și spaima Yankeeilor.

CRONICĂ

Sibiu, 14 Mai n. 1898

Pentru 3/15 Mai, s'au făcut frumoase pregătiri în toate părțile românești. Eată unele detalii:

În Orăștie e proiectată pe azi, seara zilei de 3/15 Mai o serată declamatorică-teatrală.

Măne — spune „Revista Orăștiei” — se vor sârba parastase în amândouă bisericile, greco-orientală și greco-catolică, pentru odihna sufletelor eroilor noștri din 1848.

În Balomir, lângă Orăștie, asemenea se fac pregătiri frumoase. Eată ce i-se scrie „Revistei”:

„În urma îndemnurilor bune și frumoase ce ni-s'au recomandat prin ziarele române, pentru a ne interesa de frumoasa sărbătoare națională de 3/15 Mai, locuitorii noștri din comuna Balomir, fac pregătiri a sârba această zi națională. După ce brăvul nostru preot Nicolau Suciu a descoperit popoarele însemnătatea numitei zile, prin o vorbire bine nimerită și simțită, un brav proprietar din comună, Ioan Adam I. Iacob, a regat pe dl preot N. Suciu a servi și un parastas în memoria bravilor luptători naționali ce i-au vârsat sângele pentru scumpă lor patrie și națiune la 1848. După parastase d-sa va da o pomână comună pentru toți locuitorii din comună, tot în scopul sus pomenit.

Ear' tinerimea va aranja în acea zi o petrecere de vară (Maial) în pădurea mică de lângă sat.”

La Hunedoara, precum aflăm deja dela începutul săptămânii s'au dat „parastase” bisericilor românești gr.-or. și gr.-cat. și domniilor parochi, protopopul gr.-cat. Ioan Pop și preotul gr.-or. George Oprea, le vor oficia în chip sărbătoresc încunjuări de întreg poporul în haine de sărbătoare. Același lucru la Băița, în jurul *Petroșenilor*, în Zarandul întreg și pretutindenea în țeară.

Vom vedea la urmă ce va rămâne neînăbușit de forța brutală din toate aceste frumoase pregătiri.

Rugăm pe toți binevoitorii cauzei să nu-și pregete a ne informa îndată despre tot ce s'a făcut în această mare zi de 3/15 Mai.

Oprea petrecerii din Blaj. Eată în traducere actual volnic al solgăbirăului din Blaj, Simonffy, prin care a oprit și nevinovata petrecere proiectată pe 3/15 Mai:

Stimaților domni Sofron Șan și Liviu Btea, la mâna celui dintâiu, în Loc.

Înștiințarea ce ați făcut privitor la petrecerea cu joc proiectată a se aranja din partea tinerimii române la 3/15 l. c. 8 ore seara, în hotelul „Univers”, nu o iau în cunoștință și prin aceasta oprește ținerea petrecerii, pentru-că această petrecere intenționează a se ține în legătură (? Red.) cu o atare adunare de popor, care e oprită în mod oficios, și astfel ținerea ei nu o află oportunită (!).

Dela oficiul pretorial — Blaj, 11 Mai 1898 — Simonffy, protopretor.”

Eată libertatea maghiară, la 50 ani după proclamarea ei! Tinerimea română, dacă vrea să-și petreacă treburile să întrebe întâiu pe dl Simonffy, dacă găsește lucru oportun....

3/15 Mai în lumină maghiară. Ziarele maghiare scriu care de care mai — ungurește despre proiectată sărbătoare a zilei de 3/15 Mai, pe care guvernul maghiar a înăbușit-o cu forța. Însușim, pentru timpurile viitoare, unele voci din aceste foi:

Budapesti Hirlap scrie: Din A'ud ni-se anunță:

„Apelul lui Rațiu și soții, ca poporul român să se adune pe 15 Mai la Blaj, pentru sărbătura adunării din 1848, are puțin efect. B-ajul și împrejurimea e încă în liniște, numai din munții *Bistrei* au plecat până acum vre-o 100 de inși peste munții *Tras* alui la Blaj. Procedura lui Rațiu și soții e condamnată chiar și de *cercurile b'ajene românești* (?) și e considerată de imposibilă, căci convocatorii bine știu, că autoritățile nu vor concede ținerea adunării și eventualele demonstrații vor fi împedecate cu forța brachială. Ei însă au lipsă să-și curgă sânge ca se foar-sească această împrejurare pentru agitațiuni internaționale.”

Pesti Napló scrie: „Numărul de azi al *Tribunei* din Sibiu, într'un nou articol îndeamnă pe Românii din Ungaria, ca să se adune în 15 Mai la Blaj și publică sub convocare vre-o două sute (? Red.) de subscrieri. Afară de aceasta mai publică și un articol din București, care provoacă pe Români să meargă la Blaj, în butul ori-cărei pedeci ca li-s'ar face, așa ca și antecesorii lor, pe cari i-au amenințat cu staterii și furci, dar' cu toate aceste nu i-au putut înspăimânta. A'a se vede însă, că toată agitația *Tribunei* nu va duce la țintă și nu va avea efect asupra poporului român. E caracteristic ca privire la aceasta, că celelalte fși române din patrie publică numai în extras convocarea „*Tribunei*”, ca nu cumva să se prezente în co'oare nepatriotică. Cu atât mai vehement agitează *Liga română* din București. A și hotărât împreună cu tinerimea universitară de acolo, ca pe 15 Mai să convoace o mare adunare de popor.”

Dela frați la frați. În *Roma* apare din toamna trecută o nouă revistă lunară intitulată *Rivista politica e letteraria*.

Direcțiunea acestei reviste ne-a cerut deunăzi să intrăm în schimb cu ziarul nostru, pentru-că — zice directorul revistei — măgulitoarea sa scrisoare — comunicarea reciprocă de idei nu poate fi decât în favoarea ambelor națiuni surori. Am primit cu plăcere acest ofert, și din primul număr ce ni-a sosit vedem cu bucurie, că noua revistă italiană e o publicațiune nu numai voluminoasă, ci și foarte valoroasă. Ea are pe cei mai distinși bărbați ai Italiei între colaboratorii ei, și pe cum apare dintr'un prospect, stă în intimă legătură cu redacțiunea ziarului *Tribuna* — din Roma.

Sperăm, că cetitorii noștri vor mai afla câte ceva despre revista surorii noastre italiene.

Revoluția din Italia. Ieri și alaltăieri s'a mai liniștit situația revoluționară a zilelor din urmă, prin măsurile militare im-placabile. În *Milano* s'a așezat pe toate colțurile proclamația comădei militare, prin care se publică staturul. Toate armele au trebuit depuse la poliție. Seara pe străde e oprită strict circulația. De oare-ce în atacurile dintre miliție și soldați s'au folosit tunuri și prști cu repetiție, au fost omorâți foarte mulți oameni.

Din *Chiaso* se anunță, că vre-o 800 socialisti, cari locuiesc în Elveția, vreau să treacă în Italia întru ajutor răsculaților.

Din *Berna* se vestește, că o mîle de Italiani s'au refugiat în cantonul din *Ticino*. Se presupune, că acest incident va provoca încercături diplomatice. Italianii se provoacă în adunări publice la ospitalitatea Elvețienilor și cer ajutor și arme.

Concert. Măne în 15 l. c. se va da în sala dela „Musikverein” concertul virtuoso-ai de clavier *Maria Unschild de Melasfeld*, cu concursul d-rei *Gretchen Fritsch* și cu un program variat. Începutul la 8 ore seara.

Avis iubitorilor de fabricate a parfumeriei de curte c. și reg. din Viena, Calde-rara & Barkmann, că produsele acelora se află în cea mai bună calitate la parfumeria *Meltzer*. Ațregem atențiunea asupra inseratului nostru de azi.

Știri măruntie. Regele Greciei a decorat pe ministrul de externe al Rusiei contele *Muaviev*, cu marea cruce a ordinului „*Mântuitorul*”.

— În comitatul *Oioc* grasează de un timp vîrsatul neg'u.

Mai nou.

Opreliști pretutindenea.

— Telegramă particulară. —

Orăștie, 14 Mai n.

Producțiunea declamatorică-teatrală, împreună cu joc, contemplată pe azi — a fost oprită.

Miliția în Blaj.

— Telegrama corespondentului nostru. —

Blaj 14 Mai n.

Azi au sosit aici două companii de infanterie și un escadron de husari. Sîntem păziți de baionete!

Sostii în Sibiu.

În 14 Mai n. 1898.

Hotel „*Imperatul Romanilor*”: Kluge Otto cu soția, privatier; Temer, voiajor din Arad; Wassermann, inginer din Iași; Scholer, fabricant din Habendorf; Kosch Horovitz, din Cluj; Hauer din Clitighaz, antreprenori; Braun, Floigel, Löw, din Viena, Spitz din Brașov, Tulescu din Poiana-sărată, Heim din Arad, Decsenyi, Pohl, Brech, Brunn, Györi, din Buda-pesta, comercianți. Hotel „*Meltzer*”: Schmidt, practicanț notarial din Nyir-Abony; Schnee, proprietar din Benedic; Nagy, privatier din Poka; Lichtblau cu soția, director din Dobrițin; Wolf din Glogovaț, Fülöp din Buda-pesta, Mayer din Csakortnya, Szégyő din Șimand, comercianți. Hotel „*Habermann*”: Carol Géza, cu capela din Aiud.

Medic român în Karlsbad.

Med. univ.

Dr. Nicolae Comșa.

KARLSBAD,

„Weinhaus”, Sprudelgasse.

Medie român în Karlsbad.

Med. univ.

Dr. Romulus L. Graciunu,

medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (clînica dlui consilier de curte prot. Neusser), specialist pentru morburile interne, medic al asociațiunei pentru îngrijirea studenților morboși din Viena. Protector: Maiestatea Sa Împăratul etc. etc.

Ord. din 1 Aprilie — 1 Octomvrie dela orele 6—9 a. m. și dela 3—5 p. m. în *Mühlbadgasse*, casa „*Schwarzes Ross*”.

[1899] 18—

„ARIEȘANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE AC

înființată de 11 ani

în Turda (Torda), comitatul Turda-Arieș (Aranyostorda).

1. Primește depuneri spre fructificare, atât dela particulari, cât și dela corporațiuni cu 6%, dacă banii depuși nu se scot în timp de un an, sau în timp și mai îndelungat, solvi d în cazul acesta institutul și darea erarială după depuneri. Pentru depunerile făcute pe timp mai scurt sau nedeterminat încă se dau 6%, dar' darea erarială are să o solvească deponentul.

Depuneri până la suma de 100 fl. se pot ridica ori-când. Sume mai mari sînt de a se însinua spre abdicere prealabil și anumit, sume: dela 100 până la 500 fl. cu 15 zile, dela 500 până la 1000 fl. cu 30 zile, și dela 1000 până la 2000 fl. cu 45 zile înainte. Permițînd starea cassei, depunerile se răsplătesc îndată și fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face și prin poștă și se resoală cu reîntoarcerea ei.

2. Acoardă credit pe lângă cambii și obligațiuni cu cavenți.

3. Dă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară și pe efecte.

4. Acoardă credite fixe pe lângă intabulare pe realități și case.

5. Și cumpără spre scopul plasării efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

Turda, în 21 Aprilie 1898.

[1019] 7—60

în numele direcțiunei:

Iuliu Bardosy, președinte.

Ioan Mesaroș, vicepreședinte.

Oroloage de buzunar dela 2 fl. în sus.

Iuliu Erős,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 3.

Edificiul „Transilvaniei”.

Toate soiurile de oroloage, giuvaere, articole de aur și argint, tot felul de producțiuni ale

Aurăriei și argintăriei

Oroloage de argint pentru domni și dame	de fl.	4.50
Oroloage de aur pentru dame, cu lanț	„	12.—
Lanțuri de argint pentru oroloage și de gât	„	1.—
Inele de aur și inele pentru logodnă	„	2.50
Braslete și broșuri de argint	„	1.—
Cercei și cruciulițe de aur	„	2.—
Utensilii de argint pentru mănecare, 6 buciți în etui	„	5.—

Fiecare bucată e probată de oficiul pentru probele de metale și provăzută în semn de veritabilitate cu marcă, afară de aceea dau garanție în scris. În așteptarea de numeroase binevoitoare comăde, semnez

Iuliu Erős.

[2794] 26—58

Pentru oroloage noue și reparaturi, garanță onorabilă de 2 ani.

Lupe, ochilari, lornete pentru teatru.

Mare alegere

Anunț de deschidere!

Am onoare a aduce la cunoștință p. t. publicului, că am deschis în piața de aici *Piața-mică nr. 2*, în localul mai înainte Anton Demeter o

prăvălie de manufactură și mărfuri curente

sub conducerea domnului Anton Demeter.

Cea mai mare alegere în stofe moderne pentru haine de dame.

cretone, zephyre, batiste, satine, ploiere și umbrele cu gust, garnituri de pat și masă, perdele de lână și dantele, paploame de mătăasă și saten în calitate cea mai bună. Albituri de domni și dame, mânusi, ciorapi, dantele și tot felul de articli de modă.

Sînt în poziție de a da toți articlii mai susnumiți cu *prețuri foarte ieftine*, pentru-că eu mi-am procurat lucrurile direct din primele fabrici din Viena, Moravia, Silesia, Bohemia. — Pentru dese visite se roagă

cu toată stima

Josef Goldstein,

Sibiu, Piața-mică nr. 2.

în tapete

Export de stofe numai pentru privați.

O bucată de 3.10 metri, din care ese un rînd întreg de haine bărbătești costă numai	fl. 3.10 stofă de lână bună	lână curată de oaie.
	fl. 4.80 stofă de lână bună	
	fl. 7.50 stofă de lână fină	
	fl. 8.70 stofă de lână fină	
	fl. 10.50 stofă de lână cea mai fină	
	fl. 12.40 stofă de lână engleză	
	fl. 13.95 stofă din kangarn	

O bucată pentru un rînd de haine negre de salon 10 fl.

Stofe pentru pardesiu dela 3.25 metru în sus; loden în răpitoare color, 1 bucată 6—9.95 fl.; Poruvienne și Doskings, stofe de talar pentru oficiali de stat, tren, judecatori. Kangarn foarte fin și Cheviots, precum și stofe de uniformă pentru finanți și gendarmi, etc. etc., spedează cu prețurile de fabrică.

Depozitul de fabrică de stofe, prea cunoscută ca reală și solidă

Kiesel-Amhof în Brunn

Mustre gratis și franco. Spedarea conform mustrelor

în atențiune! P. T. publicul se face atent cu deosebire, că la exportul de stofe e cu mult mai ieftin, decât cumpărându-le dela comerț. Amhof în Brunn trimite toate stofele pentru prețuri cu ade-socoteala de rabat.

Friedrich Baumann,

Sibiu, Piața-mare nr. 12,
recomandă

noutăți ieftine de sezon,

obiecte de modă, manufactură, albituri și mărfuri cu cotul,
între cari **tepiche, covoare, materii de vestimente de dame, bluse, parisoare** și **ploiere, articoli de bicicliști și turiști** etc. etc.

Deposit în comisiune

Ferdinand Baumann, țesătorie premiată în Sebeșul-săsesc
cu prețuri originale de fabrică per cassa.
Cu prețuri de boltă conform preț-curentului ilustrat
albituri de lână normale originale
singur veritabile
ale profesorului Dr. Jaeger
din fabrica singur **concesionată și premiată** în diferite rânduri a lui
Fiii W. Benger în Bregenz.

Boalele de plumâni

(Catarrh chronic și oftică de plumâni) sînt **curabile** prin
„Glandulën“
care are efect excelent și este cu totul nestrîcîcios.

Glandulën-ul este mijlocul cel mai eficient la ori ce formă de boală de plumâni.
Urmările lui splendide se constată și în casuri de boale vechi, înaintate, de
cătră sute de bolnavi curați și de cătră medici.

Glandulën-ul este mijlocul cel mai rațional cunoscut până acum. căci el e materia,
prin care natura vindecă în corp în eși boalele, organismul se imbolăvesțe nu
mai atunci, dacă cantitatea aceia nu e îndestulătoare. Prin introducerea lui se
ajută năsuința spre însănătoșare.

Glandulën-ul nu este un mijloc chimic, artificial, care se aibă efecte secundare
neplăcute și nedorite, este cu totul nestrîcîcios, chiar și după o folosință de
durată lungă.

Glandulën-ul se fabrică în fabrica chimică a urmașilor lui Dr. Hofmann, Meerane
i Sa., din glandulele bronchiale (de plumâni) de animale sănătoase, în formă de
tablete (o formă p'acută de luat). Fiecare tabletă de 0.25 gr. cuprinde: 0.05
gr. Glandulën, corîspunzător 0.25 gr. substanță de glandule, 0.20 gr. zahăr
pentru gust.

Glandulën-ul este scutit prin lege și patentat, trebuie să ne păzim de imitații.
Numai Glandulën-ul cuprinde — în formă neschimbată — întregul material de
vindecare al glandulelor. Să capătă aproape în toate farmaciile la fl. 2.75 pentru
100 și fl. 1.50 pentru 50 de tablete. Unde nu se află să se adreseze la:

Depozitul principal: [1144] 1—10

farmacia Diana (Fonagy József), Budapesta, VII.,

dela care la dorință se trimite gratis și franco broșuri speciale și rapoarte dela medici și bolnavi curați.

Pomada de păr Magda

de specia **Kessler,** [964] 10—15

fabricate pe base dermatologice-trapeutice, în urma compoziției sale cel mai bun mijloc
în contra mătreaței și a căderii părului.

Pomada-Magda, după folosire de mai mulți ani, e cu totul ne-
strîcîciosă, ajută creșterea părului și e excelent mijloc în contra
ziselor boale de păr și la copii e foarte de recomandat.

Magazin principal de expediție la **Kessler Rezső,**
farmacist, Gyertyános (comitatul Torontál).

Preț 3 coroane.

Depozite în următoarele apotece: în Budapesta Török József, király-utca
12. Dr. Eger, apt. la „Vultur“. Dr. Budai Emil, Városház-tér 7. Raditz
Robert, József-körút 64. Pojon: Czollner Vilmos, Lőrinczkapu-ut. Miskolc: Barnab Gyula, Székes-
Fehérvár: Say Rudolf. Seghedin: Barsay Károly. Dobrița: Mihalovits Jenő. Arad: Földes
Kelemen. Timișoara: Theodor Albert. Verșet: Kichler Béla. Caransebeș: Müller F. Jakab.
Sibiu: Molnár I. C., Parfumeria Meltzer. Brașov: Jekelius Nándor. Kelemen Ferenc, Victor
Roth. Reghin: Wermescher Emil. Sighișoara: A. W. Lingner.

Subscrișul îmi iau voe a face cunoscut, că am deschis o
filială de mărfuri de păpucărie
în hotel Neurihrer.

Rog on. public să iee aceasta la cunoștință și să mă onoreze cu nu-
măroase visite. Principiul meu este a da mărfuri solide și bune atât în
localul principal (strada Cisnădiei nr. 24) cât și în filială și dau
ori-cărui mușteriu asigurarea, că va fi servit solid și bine și că eu nu voi
da nicădată mărfurilor mele alt nume decât acela ce sînt în realitate. Pentru
desfășurare mai grabnică, am introdus cu ziua de azi în toate afa-
șările un scont de 10% pe lângă prețurile fixe obișnuite la mine,
mușterii constituie o reducere de preț considerabilă. Mă rog
la toate aceste visite

cu toată stima

M. Bachholzky.

societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Atelierul fotografic-artistic.

Cele mai excelente prestațiuni cu
prețuri moderate, pentru fotografiări
singurateice, în grup, costume de
ori-ce fel, precum și drăguțe foto-
grafii de copii etc. [2748] 19—32

Atelierul fotografic-artistic:

Wilhelm Mann,
Piața-mare nr. 19.

Transport proaspăt.

Articoli de parfumerie și toaletă la
saison, aduși direct din fabricile en-
gleze, franceze și germane, au sosit
tocmai acum și sînt expuși spre bine-
voitoarea alegere, cu prețurile cele mai
ieftine originale, în

salonul vienez de ras, frîsat și parfumerie

Franz M. Nikesch,
Sibiu, [1121] 1—3

Piața Hermann 8. (Bretter promenade).

În viață

nu se mai dă nici-cînd ocasiunea rară
de a pute ave pentru

prețul de numai fl. 3.50

următoarea colecție excelentă de obiecte:

15 bucăți 15 bucăți
fl. 3.50. fl. 3.50.

1 ciornic de buzunar anker-remont
toir reform, care umblă regulat, cu garanție
de 3 ani.

1 lanț de goldin veritabil.
2 bucăți de inele imitațiune de aur în cel
mai nou facon, cu brillant.

2 bucăți nasturi de mangete, duble de aur
cu mecanism.

1 broș foarte frumos de dame.

3 nasturi de piept (Chemisette).

1 nasture pentru guler.

1 ac elegant de cravată. [913] 5—6

1 țiitor de orologiu.

1 ac facon de aur.

Toate aceste 15 bucăți elegante de bijuterie
dimpună cu orologiul anker-remontoir costă

numai fl. 3.50.

Se trimite ori-ș-cui prin rambursă. Dacă nu
convin, banii se restituie, așa că pentru cumpă-
rător este exclus ori-ș-ce risc.

Se pot procura numai prin firma de orologarie

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlegasse nr. 12.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vînzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de
Teodor Raica,
profesor de licen.

Cuprinzînd:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de“

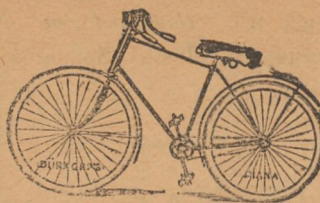
O carte de mare preț pentru toți profesorii,
dascălii și cărturarilor români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografiei“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

Bicicletele Diana

ale lui

DÜRKOPP

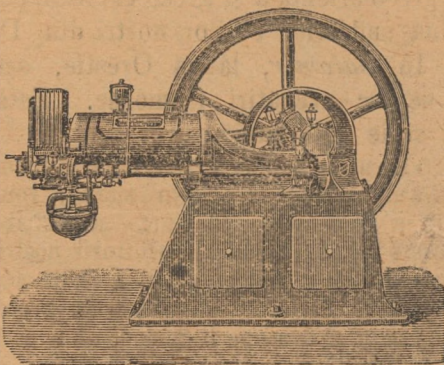
sînt neîntrecute în [801] 5—10

soliditate elegantă și mers ușor!

Modele din 1898 provîzute cu multe noutăți se pot vedea la reprezentantul

Ludwig Etter,

Sibiu, strada Urezului nr. 9.

Important pentru toți!

Prin scutirea legală de dare a benzi-
nului pentru lucrări industriale, precum
și pentru economie este renumitul nostru

motor original „Otto“

pentru benzin

cea mai ieftină putere motorică.

Langen & Wolf,

fabrică de motor,

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

Locomobilul benzin „Otto“

este cea mai bună și cea mai ieftină pu-
tere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.

Informațiuni, prospecte etc. gratis. [933] 4—52

Reprezentant pentru Transilvania **Theil & Freyler în Sibiu.**

O sută

de mii de familii

beau cu

predilecție zilnic

Vivat de trîsnea!

Kathreiner
cafeau de maltă Kneipp

Libera de substanțele strîcîcioase sîntății ale oamenilor
de boane, Kathreiner cafeau de maltă Kneipp are totuși
aroma și plăcutul gust al aceleia. Provocatoare de apetit
ușor mistuibilă, Kathreiner cafeau de maltă Kneipp s'a dovedit
deja de ani ca deopotrivă pentru adulți și pentru copii.
Excelent adăos la cafeau de boane, precum și cel mai reco-
mandabil înlocuitor al aceleia. Din punct de vedere al sîne-
tății și al economiei veritabilul „Kathreiner“ n'ar trebui să lip-
sească din nici o căsă nen familie.

A se pazi de imitațiunile mai puțin valoroase.

[5] 9—12

Daniel Meltzer jun.,

fabrică de săpun și lumini în strada Gușteriței,

Parfumeria Meltzer,

strada Cisnădiei (edificiul comandai de corp)

recomandă ca specialități a firmei Calderara & Bankmann, parfumerie
de curte c. și reg. în Viena:

Cea mai bună pomadă de mușteri, diferite Cosmetiquets, foarte recomandabil
săpun și parfum Kohlros,
Săpun Speick, săpun de floarea soarelui,
Săpun și parfum (Vraie-Violette),
Eau de Princesse etc. etc., precum și toți ceilalți articoli ai susnumitei firme,
cari toate se află în deposit în calitate proaspătă și neexceptabile.

[839] 13—

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.